

Στις παρακάτω ασκήσεις, υπάρχει από ένα λάθος στο μέρος της λύσης που εντοπίζει, υποτίθεται, την ακρότατη τιμή του μέτρου. Βρείτε το λάθος και την σωστή τιμή του ακροτάτου.

ΑΣΚΗΣΗ 1

Δίνονται οι μιγαδικοί z, w με $w = z + 3 + 4i$ και $\left|z + \frac{17}{2}\right| = \left|z - \frac{1}{2} - 12i\right|$.

A. Να βρείτε το γεωμετρικό τόπο της εικόνας $K(z)$.

B. Να βρείτε το ελάχιστο δυνατό μέτρο του w .

ΛΥΣΗ

A. Το $K(z)$ βρίσκεται στη μεσοκάθετο του AB όπου $A(-17/2, 0)$ και $B(1/2, 12)$, η οποία είναι ο ζητούμενος γεωμετρικός τόπος. Αν θέσουμε $z = x + yi$, βρίσκουμε την εξίσωση $3x + 4y = 12$, η οποία είναι της μεσοκαθέτου (ε) του AB .

B. Με $z = x + yi$, είναι $w = (x + 3) + (y + 4)i$. Έτσι :

$$|w| = \sqrt{(x+3)^2 + (y+4)^2} = \sqrt{x^2 + y^2 + 6x + 8y + 25} \text{ και αφού}$$

$$6x + 8y = 2(3x + 4y) = 24: |w| = \sqrt{x^2 + y^2 + 49} \geq \sqrt{49} = 7 \text{ δηλαδή } |w| \geq 7.$$

$$\text{Έτσι } |w|_{\min} = 7.$$

ΑΣΚΗΣΗ 2

A. Να λύσετε την εξίσωση: $z^2 - 6\sigma\upsilon\nu\theta \cdot z + 5\sigma\upsilon\nu^2\theta + 4 = 0$, όπου $\theta \in \mathbb{R}$.

B. Να βρείτε τη γραμμή στην οποία κινούνται οι εικόνες των ριζών z_1, z_2 της παραπάνω εξίσωσης, για τις διάφορες τιμές του θ .

Γ. Να βρείτε τη μέγιστη δυνατή τιμή του μέτρου $|z_1 - z_2|$ για τις ρίζες αυτές.

ΛΥΣΗ

A. Είναι $\Delta = (-6\sigma\upsilon\nu\theta)^2 - 4(5\sigma\upsilon\nu^2\theta + 4) = 16\sigma\upsilon\nu^2\theta - 16 = -(4\eta\mu\theta)^2$ άρα

$$z_{1,2} = 3\sigma\upsilon\nu\theta \pm 2\eta\mu\theta \cdot i.$$

B. Αν $M_{1,2}$ οι εικόνες των $z_{1,2}$ τότε $x_{1,2} = 3\sigma\upsilon\nu\theta$ ενώ $y_{1,2} = \pm 2\eta\mu\theta$. Έτσι:

$$\frac{x_{1,2}}{3} = \sigma\upsilon\nu\theta, \frac{y_{1,2}}{2} = \pm\eta\mu\theta \text{ οπότε τα σημεία } M_{1,2} \text{ βρίσκονται στην έλλειψη}$$

$$\text{με εξίσωση } \frac{x^2}{9} + \frac{y^2}{4} = 1.$$

Γ. Είναι $|z_1 - z_2| = (M_1 M_2)$ και η μέγιστη τιμή προκύπτει όταν το τμήμα $M_1 M_2$ γίνει ο μεγάλος άξονας της έλλειψης. Είναι $\alpha^2 = 9$ άρα $\alpha = 3$ και $2\alpha = 6$. Έτσι:

$$|z_1 - z_2|_{\max} = 6.$$

ΑΣΚΗΣΗ 3

Δίνεται η εξίσωση $z^2 - 2\sigma\upsilon\nu\theta \cdot z + (5 - 4\eta\mu\theta) = 0$, όπου $\theta \in [0, \pi]$.

A. Να βρείτε τις ρίζες της $z_{1,2}$ και τη γραμμή στην οποία κινούνται οι εικόνες τους.

B. Να υπολογίσετε τη μέγιστη δυνατή τιμή του μέτρου $|z_1 - z_2|$.

ΛΥΣΗ

A. Είναι $\Delta = 4\sigma\upsilon\nu^2\theta - 20 + 16\eta\mu\theta = 4(1 - \eta\mu^2\theta) - 20 + 16\eta\mu\theta = -4(\eta\mu^2\theta - 4\eta\mu\theta + 4) =$

$$= -[2(\eta\mu\theta - 2)]^2 \text{ άρα } z_{1,2} = \sigma\upsilon\nu\theta \pm (\eta\mu\theta - 2) \cdot i. \text{ Αν } M_1(\sigma\upsilon\nu\theta, \eta\mu\theta - 2) \text{ η εικόνα}$$

του $z_1 = \sigma\upsilon\nu\theta + (\eta\mu\theta - 2)i$, τότε ισχύει $x_M^2 + (y_M + 2)^2 = 1$, οπότε το M_1 κινείται στον κύκλο με κέντρο το $K(0, -2)$ και ακτίνα 1. Όμοια, η εικόνα

$M_2(\sigma\upsilon\nu\theta, 2 - \eta\mu\theta)$ βρίσκεται στον κύκλο με κέντρο $\Lambda(0, 2)$ και ακτίνα 1.

B. Είναι $|z_1 - z_2| = (M_1 M_2)$. Με ένα πρόχειρο σχήμα καταλήγουμε στο συμπέρασμα ότι το μέγιστου μήκους τμήμα $M_1 M_2$ προκύπτει όταν το M_1 βρεθεί στη θέση $(0, -3)$ ενώ το M_2 στη θέση $(0, 3)$. Έτσι: $|z_1 - z_2|_{\max} = 6$.

ΑΣΚΗΣΗ 4

Έστω $z = x + yi$ με x, y πραγματικούς και $x^2 + \frac{y^2}{\eta\mu^2\theta} = 1$, όπου $\theta \in (0, \frac{\pi}{2})$.

A. Αποδείξτε ότι: $|z|^2 + |z^2 - \sigma\nu\theta| = 1 + \eta\mu^2\theta$.

B. Αν η εικόνα του z^2 βρίσκεται σε έλλειψη με εστίες την αρχή των αξόνων και το σημείο $A(1/2, 0)$:

1. Να βρείτε την τιμή του $\theta \in (0, \frac{\pi}{2})$.
2. Υπολογίστε το μιγαδικό z με $|z| = \frac{\sqrt{3}}{2}$.
3. Ποια είναι η μέγιστη δυνατή τιμή του μέτρου του z ;

ΛΥΣΗ

A. Η εικόνα $M(z)$ βρίσκεται στην έλλειψη με $\alpha^2 = 1, \beta^2 = \eta\mu^2\theta$ άρα

$\gamma^2 = \alpha^2 - \beta^2 = \sigma\nu\theta$. Έτσι $\gamma = \sigma\nu\theta > 0$ αφού $\theta \in (0, \frac{\pi}{2})$ και οι εστίες είναι

$E'(-\sigma\nu\theta, 0), E(\sigma\nu\theta, 0)$. Θα ισχύει, λοιπόν:

$$(ME') + (ME) = 2\alpha \Leftrightarrow |z + \sigma\nu\theta| + |z - \sigma\nu\theta| = 2, \text{ οπότε}$$

$$(|z + \sigma\nu\theta| + |z - \sigma\nu\theta|)^2 = 4 \Leftrightarrow |z + \sigma\nu\theta|^2 + 2|z + \sigma\nu\theta||z - \sigma\nu\theta| + |z - \sigma\nu\theta|^2 = 4$$

και μετά τις πράξεις: $2|z|^2 + 2\sigma\nu\theta + 2|z^2 - \sigma\nu\theta| = 4$ από όπου τελικά

έχουμε το ζητούμενο.

B. 1. Αφού $|z^2 - 0| + |z^2 - \sigma\upsilon\nu^2\theta| = 1 + \eta\mu^2\theta$, η εικόνα του z^2 κινείται, για κάθε τιμή του θ , σε έλλειψη με εστίες $O(0,0)$ και $(\sigma\upsilon\nu^2\theta,0)$. Συμπεραίνουμε ότι

$$\sigma\upsilon\nu^2\theta = 1/2 \text{ άρα } \sigma\upsilon\nu\theta = \frac{\sqrt{3}}{2} \text{ και τελικά } \theta = \pi/4.$$

2. Αφού $\eta\mu^2\theta = 1/2$, θα είναι: $x^2 + \frac{y^2}{\frac{1}{2}} = 1 \Leftrightarrow x^2 + 2y^2 = 1$. Ακόμη:

$$|z|^2 = \left(\frac{\sqrt{3}}{2}\right)^2 \Leftrightarrow x^2 + y^2 = \frac{3}{4}. \text{ Από το σύστημα, βρίσκουμε: } x = \pm \frac{\sqrt{2}}{2}, y = \pm \frac{1}{2}$$

$$\text{οπότε } z = \pm \frac{\sqrt{2}}{2} \pm \frac{1}{2}i.$$

3. Αντικαθιστώντας στη σχέση του (Α): $|z|^2 + \left|z^2 - \frac{1}{2}\right| = \frac{3}{2}$ άρα :

$$|z|^2 = \frac{3}{2} - \left|z^2 - \frac{1}{2}\right| \leq \frac{3}{2}. \text{ Έτσι: } |z|_{\max}^2 = \frac{3}{2} \Leftrightarrow |z|_{\max} = \sqrt{\frac{3}{2}} = \frac{\sqrt{6}}{2}.$$

ΑΣΚΗΣΗ 5

Δίνονται οι μιγαδικοί z, w με $w = \frac{3z+2i}{iz+6}$. Η εικόνα του z βρίσκεται στον

κύκλο με κέντρο την αρχή των αξόνων και ακτίνα 2.

A. Αποδείξτε ότι: η εικόνα του w βρίσκεται σε ομόκεντρο κύκλο ακτίνας 1.

B. Υπολογίστε τη μέγιστη και την ελάχιστη τιμή του μέτρου $|z-w|$.

ΛΥΣΗ

Δόθηκε ότι $|z|=2$ άρα $z\bar{z} = |z|^2 = 2^2 = 4$ οπότε $\bar{z} = \frac{4}{z}$.

$$A. \text{ Είναι: } |w| = \frac{|3z+2i|}{\left|\frac{4i}{z}+6\right|} = \frac{|3z+2i|}{\left|\frac{6z+4i}{z}\right|} = \frac{|3z+2i|}{\frac{2|3z+2i|}{|z|}} = \frac{|z|}{2} = \frac{2}{2} = 1.$$

B. Είναι $|z-w| = (MK)$, όπου $M(z)$, $K(w)$. Με ένα πρόχειρο σχήμα

καταλήγουμε στο συμπέρασμα ότι: $|z-w|_{\min} = 1$ ενώ $|z-w|_{\max} = 3$.

ΑΣΚΗΣΗ 6

Δίνονται οι μιγαδικοί z, w με $w = \frac{2z-i}{iz+2}$.

A. Αποδείξτε ότι: αν η εικόνα του z ανήκει στον κύκλο κέντρου $O(0,0)$ και ακτίνας $\rho=1$, τότε το ίδιο ισχύει και για την εικόνα του μιγαδικού w .

B. Να υπολογίσετε τη μέγιστη δυνατή τιμή του μέτρου $|z-w|$.

Γ. Για ποια τιμή του z προκύπτει η παραπάνω μέγιστη τιμή;

ΛΥΣΗ

A. Θα δείξουμε ότι: αν $|z|=1$ τότε $|w|=1$. Υπάρχουν διάφοροι τρόποι, για παράδειγμα:

$$|w| = \frac{|2z-i|}{|iz+2|} = \frac{|2z-i|}{|\overline{iz+2}|} = \frac{|2z-i|}{\left|-\frac{i}{z}+2\right|} = \frac{|2z-i|}{\left|\frac{-i+2z}{z}\right|} = \frac{|2z-i|}{\frac{|2z-i|}{1}} = 1, \text{ αφού } \frac{\bar{z}}{z} = \frac{1}{z}.$$

B. Αν $M(z), K(w)$ οι εικόνες των z, w τότε $|z-w| = (MK)$. Τα M, K βρίσκονται σε κύκλο ακτίνας $\rho=1$ οπότε η μέγιστη τιμή του (MK) προκύπτει όταν η χορδή MK γίνει διάμετρος. Συμπεραίνουμε ότι: $|z-w|_{\max} = 2$.

Γ. Τα σημεία M, K είναι αντιδιαμετρικά όταν είναι συμμετρικά ως προς το κέντρο O του κύκλου. Τούτο συμβαίνει όταν οι z, w είναι αντίθετοι, δηλαδή

όταν: $z+w=0 \Leftrightarrow z + \frac{2z-i}{iz+2} = 0 \Leftrightarrow \dots \Leftrightarrow z^2 - 4zi - 1 = 0$. Έχουμε:

$$\Delta = (-4i)^2 - 4(-1) = -12 < 0 \quad \text{άρα} \quad z_{1,2} = \frac{4i \pm \sqrt{12i}}{2} = (2 \pm \sqrt{3})i.$$